

Projekt z dnia 31 lipca 2012 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 2012 r.

w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu²⁾

Na podstawie art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin;
- 2) poziomy docelowe dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin;
- 3) poziomy celów długoterminowych dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin;
- 4) alarmowe poziomy dla niektórych substancji w powietrzu, których nawet krótkotrwałe przekroczenie może powodować zagrożenie dla zdrowia ludzi;
- 5) poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu,
- 6) pułap stężenia ekspozycji,
- 7) warunki, w jakich ustala się poziom substancji, takie jak temperatura i ciśnienie;
- 8) oznaczenie numeryczne substancji, pozwalające na jednoznaczną jej identyfikację;
- 9) okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów;
- 10) dopuszczalną częstość przekraczania poziomów, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 11) terminy osiągnięcia poziomów i pułapu, o których mowa w pkt 1-3 i 6, dla niektórych substancji w powietrzu;
- 12) marginesy tolerancji dla niektórych poziomów dopuszczalnych, wyrażone jako malejąca wartość procentowa w stosunku do dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu w kolejnych latach.

§ 2. 1. Poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, termin ich osiągnięcia, oznaczenie numeryczne tych substancji, okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, dopuszczalne częstości przekraczania tych poziomów oraz marginesy tolerancji są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

- 1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.2005, str. 3),

- 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111 poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019, Nr 182, poz. 1228, Nr 229, poz. 1498 i Nr 249, poz. 1657, z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 63, poz. 322, Nr 94, poz. 551, Nr 99, poz. 569, Nr 122, poz. 695, Nr 152, poz. 897, Nr 178, poz. 1060 i Nr 224, poz. 1341 oraz z 2012 r. poz. 460.

2. Poziomy docelowe dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, termin ich osiągnięcia, oznaczenie numeryczne tych substancji, okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, oraz dopuszczalne częstości przekraczania tych poziomów są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

3. Poziomy celów długoterminowych dla ozonu w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, termin ich osiągnięcia, oznaczenie numeryczne ozonu oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

4. Poziomy alarmowe dla niektórych substancji w powietrzu, oznaczenie numeryczne tych substancji oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

5. Poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu, oznaczenie numeryczne tych substancji oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, są określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

§ 3. Pułap stężenia ekspozycji, okres, dla którego uśrednia się wyniki pomiarów oraz termin osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 4. Poziomy substancji w powietrzu dla:

- 1) zanieczyszczeń gazowych ustala się w warunkach – temperatura 293K i ciśnienie 101,3 kPa;
- 2) pyłu zawieszonego oraz substancji oznaczanych w pyłe zawieszonym ustala się w warunkach rzeczywistych.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁴⁾.

MINISTER ŚRODOWISKA

W porozumieniu

MINISTER ZDROWIA

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

Zastępcza Dyrektora
Departamentu Prawnego
Dominika Goleuxka

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281), które zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 460) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, termin ich osiągnięcia, oznaczenie numeryczne tych substancji, okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, dopuszczalne częstotliwości przekraczania tych poziomów oraz marginesy tolerancji

Lp.	Nazwa substancji (numer CAS) ^{a)}	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu w $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym ^{b)}	Margines tolerancji [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]					Termin osiągnięcia poziomów dopuszczalnych
					2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Benzen (71-43-2)	Rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-	-	2010
2	Dwutlenek azotu (10102-44-0)	Jedna godzina	200 ^{c)}	18 razy	-	-	-	-	-	2010
		Rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-	-	2010

	Tlenki azotu ^{d)} (10102-44-0, 10102-43-9)	Rok kalendarzowy	30 ^{e)}	-	-	-	-	-	-	-	-	2003
	Dwutlenek siarki (7446-09-5)	Jedna godzina	350 ^{e)}	-	-	24 razy	-	-	-	-	-	2005
3		24 godziny	125 ^{e)}	-	-	3 razy	-	-	-	-	-	2005
		Rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01.X do 31.III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-	-	-	-	2003
4	Ołów ^{d)} (7439-92-1)	Rok kalendarzowy	0,5 ^{e)}	-	-	-	-	-	-	-	-	2005
5	Pył zawieszony PM _{2,5} ^{g)}	Rok kalendarzowy	25 ^{e),j)}	4	3	2	1	1	1	1	1	2015
			20 ^{e),k)}	-	-	-	-	-	-	-	-	2020
		24 godziny	50 ^{e)}	-	-	35 razy	-	-	-	-	-	2005
6	Pył zawieszony PM ₁₀ ^{h)}	Rok kalendarzowy	40 ^{e)}	-	-	-	-	-	-	-	-	2005
7	Tlenek węgla (630-08-0)	Osiem godzin ⁱ⁾	10000 ^{e),j)}	-	-	-	-	-	-	-	-	2005

Objaśnienia:

- a) oznaczenie numeryczne substancji wg Chemical Abstracts Service Registry Number,
b) w przypadku programów ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, częstota przekraczania odnosi się do poziomu dopuszczalnego wraz z marginesem tolerancji,
c) poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
d) suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu,

- e) poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin,
- f) suma metali i jego związków w pyłe zawieszonym PM10,
- g) stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm (PM2,5) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne,
- h) stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 µm (PM10) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne,
- i) maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią 8-godzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 17.00 dnia poprzedniego do godziny 01.00 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 16.00 do 24.00 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET,
- j) poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I),
- k) poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Poziomy docelowe dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, termin ich osiągnięcia, oznaczenie numeryczne tych substancji, okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów oraz dopuszczalne częstotliwości przekraczania tych poziomów

Lp.	Nazwa substancji (numer CAS) ^{a)}	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu	Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu docelowego w roku kalendarzowym	Termin osiągnięcia docelowego poziomu substancji w powietrzu
1	2	3	4	5	6
1	Arsen ^{b)} (7440-38-2)	Rok kalendarzowy	6 ^{c)} ng/m ³	-	2013
2	Benzo(a)piren ^{b)} (50-32-8)	Rok kalendarzowy	1 ^{c)} ng/m ³	-	2013
3	Kadm ^{b)} (7440-43-9)	Rok kalendarzowy	5 ^{c)} ng/m ³	-	2013
4	Nikiel ^{b)} (7440-02-0)	Rok kalendarzowy	20 ^{c)} ng/m ³	-	2013
5	Ozon (10028-15-6)	Osiem godzin ^{e)}	120 ^{c)e)} µg/m ³	25 dni ^{f)}	2010
		Okres wegetacyjny (1V – 31VII)	18000 ^{d)g)h)} µg/m ³ ·h	-	2010
6	Pył zawieszony PM2,5 ⁱ⁾	Rok kalendarzowy	25 ^{c)} µg/m ³	-	2010

Objaśnienia:

- oznaczenie numeryczne substancji wg Chemical Abstracts Service Registry Number,
- całkowita zawartość tego pierwiastka w pyłe zawieszonym PM10, a dla benzo(a)pirenu całkowitą zawartość benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10,
- poziom docelowy ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- poziom docelowy ze względu na ochronę roślin,
- maksymalna średnia ośmiogodzinna spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby; każdą tak obliczoną średnią 8-godzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 17.00 dnia poprzedniego do godziny 01.00 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 16.00 do 24.00 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET,
- liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku kalendarzowym uśredniona w ciągu kolejnych trzech lat; w przypadku braku danych pomiarowych z trzech lat dotrzymanie dopuszczalnej częstości przekroczeń sprawdza się na podstawie danych pomiarowych z co najmniej jednego roku,
- wyrażony jako AOT 40, które oznacza sumę różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w µg/m³ a wartością 80 µg/m³, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8.00 a 20.00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż 80 µg/m³; w przypadku, gdy w serii pomiarowej występują braki, obliczaną wartość AOT 40 należy pomnożyć przez iloraz liczby możliwych terminów pomiarowych do liczby wykonanych w tym okresie pomiarów,
- wartość uśredniona dla kolejnych pięciu lat; w przypadku braku danych pomiarowych z pięciu lat dotrzymanie dopuszczalnej częstości przekroczeń sprawdza się na podstawie danych pomiarowych z co najmniej trzech lat,

- i) stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 μm (PM_{2,5}) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne.

Poziomy celów długoterminowych dla ozonu w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, termin ich osiągnięcia, oznaczenie numeryczne ozonu oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów

Nazwa substancji (numer CAS) ^{a)}	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego o substancji w powietrzu	Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego substancji w powietrzu
1	2	3	4
Ozon (10028-15-6)	Osiem godzin ^{b)}	120 ^{b)c)} $\mu\text{g}/\text{m}^3$	2020
	Okres wegetacyjny (IV – 31VII)	6000 ^{d)e)} $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$	2020

Objaśnienia:

- oznaczenie numeryczne substancji wg Chemical Abstracts Service Registry Number,
- maksymalna średnia ośmiogodzinna w ciągu roku kalendarzowego spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby; każdą tak obliczoną średnią 8-godziną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 17.00 dnia poprzedniego do godziny 01.00 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 16.00 do 24.00 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET,
- poziom celu długoterminowego ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- poziom celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin,
- wyrażony jako AOT 40, które oznacza sumę różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8.00 a 20.00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$; w przypadku, gdy w serii pomiarowej występują braki, obliczaną wartość AOT 40 należy pomnożyć przez iloraz liczby możliwych terminów pomiarowych do liczby wykonanych w tym okresie pomiarów.

Poziomy alarmowe dla niektórych substancji w powietrzu, oznaczenie numeryczne tych substancji oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów

Lp.	Nazwa substancji (numer CAS) ^{a)}	Okres uśredniania wyników pomiarów	Alarmowy poziom substancji w powietrzu w $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	2	3	4
1	Dwutlenek azotu (10102-44-0)	Jedna godzina	400 ^{b)}
2	Dwutlenek siarki (7446-09-5)	Jedna godzina	500 ^{b)}
3	Ozon (10028-15-6)	Jedna godzina	240 ^{b)}
4	Pył zawieszony PM10 ^{c)}	24 godziny	300

Objaśnienia:

- oznaczenie numeryczne substancji wg Chemical Abstracts Service Registry Number,
- wartość występująca przez trzy kolejne godziny w punktach pomiarowych reprezentujących jakość powietrza na obszarze o powierzchni co najmniej 100 km² albo na obszarze strefy zależnie od tego, który z tych obszarów jest mniejszy,
- stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 μm (PM10) mierzone urządzeniami do pomiarów automatycznych z zastosowaniem metod równoważnych metodzie referencyjnej.

Poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu, oznaczenie numeryczne tych substancji oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów

Lp.	Nazwa substancji (numer CAS) ^{a)}	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom informowania substancji w powietrzu w $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	2	3	4
1	Ozon (10028-15-6)	Jedna godzina	180 ^{b)}
2	Pył zawieszony PM10 ^{c)}	24 godziny	200 ^{d)}

Objaśnienia:

- oznaczenie numeryczne substancji wg Chemical Abstracts Service Registry Number,
- wartość progowa informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla ozonu,
- stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 μm (PM10) mierzone urządzeniami do pomiarów automatycznych z zastosowaniem metod równoważnych metodzie referencyjnej,
- wartość progowa informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10.

**Pułap stężenia ekspozycji, okres, dla którego uśrednia się wyniki pomiarów
oraz termin osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji**

Nazwa substancji	Okres uśredniania wyników pomiarów	Pułap stężenia ekspozycji w $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Termin osiągnięcia pułapu stężenia ekspozycji
1	2	3	4
Pył PM _{2,5} ^{a)}	Trzy lata kalendarzowe	20	2015

Objaśnienia:

- a) stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 μm (PM_{2,5}) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 460). Delegacja ta upoważnia ministra właściwego do spraw środowiska, do określenia, w drodze rozporządzenia, poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Rozporządzenie jest elementem wdrożenia dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. L 152 z 11.06.2008, str. 1). Dyrektywa w odniesieniu do pyłu zawieszonego PM_{2,5} wyznaczyła poziom docelowy na poziomie 25 µg/m³, który obowiązuje od dnia 1 stycznia 2010 r. na obszarze całego kraju oraz poziom dopuszczalny, którego osiągnięcie zostało podzielone na dwie fazy. W fazie I zakłada się obowiązywanie wartości dopuszczalnej średniorocznego stężenia pyłu PM_{2,5} na poziomie 25 µg/m³ od dnia 1 stycznia 2015 r. (pomiędzy 2010 r. a 2015 r. przewidziany jest margines tolerancji), natomiast w fazie II, która rozpocznie się od dnia 1 stycznia 2020 r., wstępnie zakłada się obowiązywanie wartości dopuszczalnej na poziomie 20 µg/m³.

Rozporządzenie określa poziomy dopuszczalne siedmiu substancji w powietrzu na obszarze całego kraju zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin (załącznik nr 1). Poziomy te niezbędne są do przeprowadzenia oceny jakości powietrza pod kątem poziomu substancji w strefie i dla klasyfikacji stref, której dokonuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska pod kątem poziomu substancji w strefie. Rozporządzenie określa także margines tolerancji dla jednej substancji (pył PM_{2,5}), przez który rozumie się określoną wartość, o którą przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu nie powoduje obowiązku sporządzenia programu ochrony powietrza.

Zróżnicowane terminy osiągnięcia poziomów dopuszczalnych, docelowych oraz długoterminowych niektórych substancji w powietrzu, określone odpowiednio w załącznikach nr 1, 2, 3 wynikają bezpośrednio z dyrektywy 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu oraz dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy. Ma to na celu wskazanie, w jakim terminie powinny zostać osiągnięte poziomy dopuszczalne, docelowe lub długoterminowe. W przypadku nieosiągnięcia tych poziomów, konieczne jest pilne podjęcie działań naprawczych, w ramach przygotowanych przez zarządy województw i przyjętych przez sejmiki województw programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.

Ponadto rozporządzenie określa wartość pułapu stężenia ekspozycji wraz z terminem, do kiedy powinien zostać osiągnięty (załącznik nr 6). Rozporządzenie określa pułap stężenia ekspozycji dla pyłu PM_{2,5} na poziomie 20 µg/m³.

Rozporządzenie określa także poziomy docelowe sześciu substancji w powietrzu oraz poziomy celów długoterminowych dla ozonu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin (załączniki nr 2 i 3).

Ponadto rozporządzenie określa alarmowe poziomy 4 substancji, których nawet krótkotrwałe przekroczenie może powodować zagrożenie dla zdrowia ludzi (załącznik nr 4).

Projekt rozporządzenia zasadniczo nie przekracza minimalnych wymagań nałożonych na państwa członkowskie dyrektywą 2008/50/WE, poza określeniem poziomu alarmowego i poziomu informowania dla pyłu PM₁₀. Zmiana ta wpłynie na polepszenie stanu zdrowia ludzi oraz poprawę jakości powietrza na tych obszarach. Wprowadzone zmiany utrzymują dotychczasowe standardy jakości powietrza na tym samym poziomie, a tym samym spełniają wymogi przepisów prawa Unii Europejskiej w tym zakresie. Prawodawstwo unijne przewiduje poziomy alarmowe substancji wyłącznie dla trzech substancji, tj. dwutlenku azotu, dwutlenku siarki oraz ozonu. Wprowadzany

przez polskie przepisy poziom alarmowy i informowania dla pyłu PM10 ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego, którego przekroczenie powoduje bardzo negatywny wpływ na zdrowie ludzi. W związku z tym, w załączniku nr 4, w stosunku do wcześniej obowiązującego rozporządzenia z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, zmieniony został poziom alarmowy pyłu PM10 z 200 na 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Jednocześnie w załączniku nr 5 wprowadzony został poziom informowania dla pyłu zawieszonego PM10.

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu miał swój odpowiednik merytoryczny w dotychczasowym prawodawstwie, a mianowicie w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281).

Projekt nie zawiera przepisów przejściowych.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia, został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z przepisami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Nie zgłoszono zainteresowania projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem wprowadzenia rozporządzenia jest wykonanie delegacji zawartej w art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 460) upoważniającej ministra do spraw środowiska, do określenia, w drodze rozporządzenia poziomów niektórych substancji w powietrzu.

2. Podmioty, na które będzie oddziaływała projektowana regulacja

Na użytkownikach środowiska ciąży obowiązek takiego eksploataowania instalacji, aby związane z nimi emisje nie powodowały pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi. W przypadku występowania w danej strefie przekroczeń poziomów określonych w niniejszym rozporządzeniu, podmioty prawne wpływające na pogorszenie jakości powietrza będą zobowiązywane do ponoszenia kosztów przedsięwzięć organizacyjnych i inwestycyjnych niezbędnych dla poprawy sytuacji w tym zakresie. Zakres niezbędnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza zostanie określony przez sejmik województwa w drodze uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.

Z uwagi na charakter obowiązków określonych w programach ochrony powietrza, ww. uchwała obejmie praktycznie wszystkie źródła emisji zanieczyszczeń, w tym prekursorów pyłowych i gazowych pochodzących z przemysłu, energetyki, gospodarki komunalnej, ogrzewania indywidualnego, transportu i komunikacji. Skala obowiązków związanych z ograniczaniem emisji będzie w każdym przypadku uzależniona od stwierdzanego na danym obszarze stanu jakości powietrza.

3. Konsultacje

Projekt został poddany konsultacjom z następującymi podmiotami:

- 1) wojewodowie,
- 2) marszałkowie województw,
- 3) Polska Akademia Nauk,
- 4) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 5) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 6) OPZZ,
- 7) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
- 8) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 9) Instytut Ochrony Roślin,
- 10) Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk
- 11) Instytut na Rzecz Ekorozwoju,
- 12) Polski Klub Ekologiczny,
- 13) Biuro Wspierania Lobbyingu Ekologicznego,
- 14) Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”,
- 15) Centrum Prawa Ekologicznego,
- 16) Polska Zielona Sieć,
- 17) Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ekologii Miast,
- 18) Wydział Inżynierii Środowiska, Politechnika Warszawska,
- 19) Towarzystwo Gospodarcze – Polskie Elektrownie,
- 20) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych,
- 21) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,

- 22) Izba Energetyki Przemysłowej,
- 23) Biuro Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt”,
- 24) Firma „Atmoterm” S. A. w Opolu,
- 25) Ekometria - Biuro Studiów i Pomiarów Proekologicznych,
- 26) Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego,
- 27) Polska Izba Przemysłu Chemicznego – Związek Pracodawców.

Ponadto projekt został umieszczony na ogólnodostępnej stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego, do której odesłanie znajduje się także na stronie Ministerstwa Środowiska w zakładce „Prawo” - „Projekty aktów prawnych”. W ramach konsultacji uwagi do projektu rozporządzenia zgłosiła Firma ATMOTERM S.A. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

Uwaga zgłoszona przez Firmę ATMOTERM S. A. dotyczyła objaśnienia g) w załączniku nr 2 i objaśnienia e) w załączniku nr 3 dla parametru AOT40. Uwaga została uwzględniona. Zmiana w objaśnieniu g) w załączniku nr 2 jest poprawką redakcyjną wynikającą z terminu oceny dotrzymania poziomu docelowego dla ozonu powtórzonego w objaśnieniu h). Jeżeli chodzi o objaśnienie e) w załączniku nr 3, zmiana ta była wymuszona dyrektywą 2008/50/WE, według której oceny dotrzymania poziomu celu długoterminowego dla ozonu, zarówno ze względu na ochronę zdrowia jak i ochronę roślin, dokonuje się na podstawie danych z jednego roku, dla których wykonywana jest ocena, a nie danych uśrednionych z pięciu lat.

Uwaga zgłoszona przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego dotyczyła konieczności wprowadzenia zmian w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 86), w którym należy określić odpowiednią wartość odniesienia dla pyłu PM_{2,5} uśrednioną dla okresu roku kalendarzowego oraz dla okresu jednej godziny.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego nie zgłosiła uwag do projektu rozporządzenia. Projekt rozporządzenia tym samym uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

4. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie przedmiotowej regulacji nie będzie miało bezpośredniego wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami, dostosowanie systemu oceny jakości powietrza do nowych, ustanowionych w niniejszym projekcie poziomów substancji, będzie spoczywać na administracji rządowej: centralnej i wojewódzkiej. Zadania w tym zakresie będą realizowane przez już istniejące organy i instytucje. Przede wszystkim obciążona będzie Inspekcja Ochrony Środowiska, do zadań której w szczególności należy organizowanie i koordynowanie państwowego monitoringu środowiska, prowadzenie badań jakości środowiska, obserwacji i oceny jego stanu oraz zachodzących w nim zmian. Zgodnie z ustawą o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, w przypadku gdy jakość powietrza na danym obszarze nie odpowiada ustanowionym standardom, zarząd województwa ma obowiązek opracować projekt programu ochrony powietrza, który po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz starostów, jest przyjmowany przez sejmik województwa w drodze uchwały. Finansowanie wydatków związanych z realizacją postanowień przedmiotowego projektu będzie następowało w ramach limitu wydatków budżetowych ustalonego na dany rok budżetowy.

Koszty przygotowania oceny jakości powietrza wymaganej przez Dyrektywę 2008/50/WE oraz koszty bieżące monitoringu i oceny będą pokryte odpowiednio na poziomie wojewódzkim (wioś) oraz na poziomie krajowym (GIOŚ) przy udziale środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w szczególności w zakresie

kosztów inwestycyjnych. Z powodu zbyt małych nakładów budżetowych koszty inwestycyjne i bieżące obsługi monitoringu i oceny jakości powietrza w Polsce obecnie są pokrywane z NFOŚiGW i wfośigw. Dlatego w projekcie przyjęto kontynuację tego finansowania. Na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 460) koszty początkowe działań monitoringowych związanych z wdrożeniem przepisów określonych projektem ustawy do poniesienia przez Inspekcję Ochrony Środowiska w Polsce oszacowano na poziomie 11 895,6 tys. złotych (w ramach składanych wniosków na dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy).

Natomiast docelowe koszty roczne obsługi monitoringu i oceny jakości powietrza oraz działań kontrolnych i prowadzenia postępowań administracyjnych od roku 2012 oszacowano na poziomie 5482 tys. złotych (część z tych kosztów musiała być poniesiona już w 2010 oraz 2011 r.).

Koszty przygotowania oceny jakości powietrza zgodnej z wymogami Dyrektywy 2008/50/WE oraz koszty bieżące monitoringu i oceny będą finansowane z budżetu państwa odpowiednio na poziomie wojewódzkim (wioś) przez wojewodów oraz kraju (GIOŚ). Koszty te będą realizowane w ramach limitu zatrudnienia i środków na wynagrodzenia właściwych dysponentów części budżetowych przyznanych na dany rok. Przewiduje się, że część kosztów do poniesienia przez wioś oraz GIOŚ będzie pokryta z wykorzystaniem środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (w szczególności w zakresie kosztów inwestycyjnych). Z uwagi na nieuwzględnienie wzmocnienia etatowego Inspekcji Ochrony Środowiska w związku z nowymi zadaniami nałożonymi przedmiotową ustawą ich wykorzystanie odbywać się będzie kosztem osłabienia realizacji dotychczasowego niezwykle napiętego systemu kontroli przestrzegania istniejącego prawa. Jednocześnie w związku z nieuwzględnieniem konieczności poniesienia dodatkowych kosztów osobowych ze środków budżetu państwa, w tym z budżetu wojewody na zadania związane z wdrożeniem przez Inspekcję Ochrony Środowiska (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska) monitoringu i oceny jakości powietrza pod kątem pyłu PM_{2,5} (koszty początkowe związane z opracowaniem projektów sieci monitoringu pyłu PM_{2,5} i wyboru lokalizacji stacji, utrzymania strony internetowej w zakresie jakości powietrza) działania te będą finansowane ze środków własnych Ministra Środowiska.

5. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. W ramach konsultacji społecznych, przedmiotowy projekt był przekazany do odpowiednich jednostek (pkt. 7, 8, 19-22, 26-27 listy konsultacyjnej określonej w pkt 3 Oceny Skutków Regulacji). Nie zgłoszono zainteresowania przedsiębiorców projektem. Należy zauważyć, iż na etapie prac parlamentarnych nad projektem ustawy zmieniającej ustawę – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw zaproszeni przedstawiciele przemysłu i energetyki, stwierdzili, iż zmiany polskiego porządku prawnego wynikające z konieczności wdrożenia dyrektywy 2008/50/WE nie będą miały większego wpływu na sektory przemysłu i energetyki.

Oszacowanie wpływu wdrożenia przepisów projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość wynika z obecnie dostępnych danych dotyczących wpływu sektora przemysłu na przekroczenia standardów jakości powietrza na obszarze stref, w których przeprowadzana jest ocena jakości powietrza.

Z analizy przyczyn przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu za 2010 r. wynika, że tylko w jednej ze wszystkich 46 stref będących przedmiotem oceny zaobserwowano znaczny udział sektora przemysłu w przekroczeniach. W większości stref główną przyczyną przekroczeń był sektor bytowo-komunalny, sektor transportu albo jeden i drugi sektor równocześnie. Należy zauważyć, iż w rozpatrywanych latach najwyższe wartości emisji pyłu PM_{2,5} zanotowano z sektora procesów spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym rzędu 58,438 Gg, co odpowiada za prawie 49% łącznej emisji. Drugim największym źródłem emisji PM_{2,5} do powietrza atmosferycznego jest sektor transportu drogowego, który emituje 16,45% PM_{2,5}. Niskie wartości łącznej emisji rozpatrywanego zanieczyszczenia zanotowano z procesów spalania w produkcji i transformacji energii i procesów spalania w przemyśle po około 7%. Najmniejsze wartości emisji zaobserwowano w sektorze rolnictwa, leśnictwa i zmianach użytkowania gruntów ornych. W sektorach zastosowania rozpuszczalników i innych źródłach nie odnotowano emisji. W przypadku realizacji programu ochrony powietrza, określone w nim działania naprawcze zależą od przyczyn niedotrzymania określonych poziomów substancji.

7. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie jest przygotowywane na potrzeby modyfikowanego systemu oceny jakości powietrza, którego celem jest zapewnienie na obszarze wszystkich stref dotrzymania prawnie ustalonych niniejszym rozporządzeniem poziomów niektórych substancji w powietrzu. Wyniki oceny będą stanowić podstawę do planowania, a następnie podejmowania działań koniecznych dla zmniejszenia poziomu zanieczyszczenia atmosfery. Tym samym doprowadzi to do zwiększenia atrakcyjności regionów oraz poprawy warunków życia na danym obszarze.

8. Wpływ regulacji na środowisko

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na środowisko. Pośrednio, w ramach prowadzonej oceny jakości powietrza będą wykazywane ewentualne przekroczenia określonych standardów jakości powietrza. Na tej podstawie zostaną podjęte działania naprawcze, określone w programach ochrony powietrza, mających na celu osiągnięcie tych standardów. Dzięki temu zostanie polepszony stan środowiska i zmniejszona ilość zanieczyszczeń.

